

Toll- og avgiftsdirektoratet

Juridisk avdeling

Saksbehandler

Gårdsmoen/Eriksen Tlf.: 22 86 05 54 Faks: 22 86 02 24

Arbeids- og sosialdepartementet

Vedlegg 200500983-66

S.nr.

Vår dato:

25.04.05

Deres dato:

Vår referanse:

04/41

Deres referanse

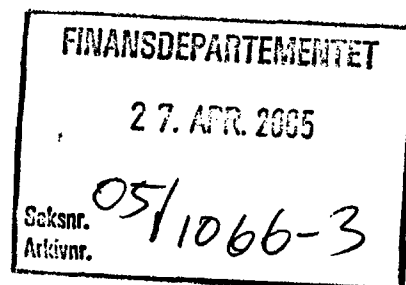
Arkivnummer:

42-07-0

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Høringsnotat om endringer i alkohollovens forskrifter mv. - direktoratets merknader

Det vises til Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat med forslag til endringer i bl.a. forskrift om særavgifter av 1. mars 2005. Etter avtale med departementet oversendes direktoratets merknader for koordinering.

Det fremstår fortsatt som noe uklart hvilke myndighet og oppgaver som skal overføres Tollvesenet i forbindelse med de foreslåtte endringer, og vi finner derfor å innledningsvis gjøre rede for hvordan vi leser forslaget, for så å kommentere de foreslåtte endringer ut fra dette. Høringen er forelagt de enkelte regioner, hvor det spesifikt er bedt om innspill knyttet til behovet for ressurser. Dette som en følge av at Tollvesenet tilføres nye oppgaver, og da særlig knyttet til kontroll med omsetning av de aktuelle varer. Avslutningsvis reises enkelte spørsmål knyttet til overføringen 1. juli og behovet for eventuelle overgangsordninger.

Direktoratets forståelse av det foreslåtte system

Tilvirkere av alkoholholdige drikkevarer

Dagens system videreføres, dvs. tilvirkere søker tilvirkningsbevilling fra Helse- og sosialdirektoratet, som gir tillatelse til produksjon av brennevin og/eller annen alkoholholdig drikk. Helse- og sosialdirektoratet kontrollerer tilfredsstillende vandel i forbindelse med behandling av søknaden. Videre må tilvirkeren registreres som avgiftspliktig virksomhet i forkant for oppstart av produksjon. Tilvirkningsbevillingen legges frem for tollregionen som behandler søknaden om registrering på ordinær måte. Det foretas ikke vandelsvurdering fra tollregionens side.

Med hjemmel i alkoholloven § 1-4 c kan virksomhet som er registrert som avgiftspliktig produsent hos Tollvesenet drive engrossalg.

Tollvesenet skal kontrollere avgift på lik linje med tidligere, samt kontrollere at vandelskravene er oppfylt. Videre skal det kontrolleres at varene kun selges i tråd med alkohollovens regler, jf. alkoholloven § 1-4 bokstav c.

Postadresse:
Postboks 8122 Dep
0032 Oslo

Internett:
www.toll.no

Kontoradresse:
Schweigaardsgt. 15

Org.nr.:
974761343

Sentralbord:
22 86 03 00

Importører av alkoholholdige drikkevarer med alkoholstyrke over 2,5 volumprosent

I henhold til forslaget må det skilles mellom import av alkoholholdig drikk i virksomhet, og privatimport. I forkant av import i virksomhet skal det søkes tollregionen om registrering. Ved søknad om registrering skal det fremlegges tilstrekkelig dokumentasjon for vurdering av om vandelskravet er oppfylt. Tollvesenet kan også på eget initiativ be politiet, mattilsynet og skattemyndighetene om nødvendig informasjon. Utover dette blir søknaden å behandle som en ordinær registreringssøknad.

Når det gjelder privatimport er vi noe usikre på hvordan systemet er tenkt. I henhold til forslaget til ny engrosforskrift kap. 6, kan innførsel skje som reisegods, arv, gave eller flyttegods. Videre har AS Vinmonopolet rett til innførsel av alkohol på vegne av person som har bestilt en vare, som ikke finnes i Vinmonopolets produktutvalg. Slik vi leser dette er det ikke mulighet for annen privatimport enn den som finner sted gjennom polet, dersom det ikke omfattes av nevnte særordninger. Vi antar at det ikke er ment at dagens vilkår om registrering som merverdiavgiftspliktig endres. Dette som en følge av at det innledningsvis i særavgiftsforskriften (saf.) § 5-1 oppstilles en forutsetning om at dette kommer til anvendelse for virksomheter. Dvs. at egenimport til privat bruk ikke er mulig utover de tilfeller som er nevnt i forslag til engrosforskriften kap. 6.

Med hjemmel i alkoholloven § 1-4 bokstav c kan virksomhet som er registrert som avgiftspliktig importør hos Tollvesenet, drive engrossalg.

Tollvesenet skal kontrollere avgift på lik linje med tidligere, samt kontrollere at vandelskravene fortsatt er oppfylt. Videre skal det kontrolleres at varene kun selges i tråd med alkohollovens regler, jf. alkoholloven § 1-4 bokstav c.

Rene grossister

De rene grossistene skal registreres hos Tollvesenet i medhold av engrosforskriften. De registreres uavhengig av avgiftsinnbetaling, men det skjer en tilsvarende vurdering avandel som ved registrering som importør. Det fremstår som noe uklart hvilke andre krav som stilles til grossist, utover at alkoholloven følges.

Tollvesenet skal kontrollere at vandelskravene fortsatt er oppfylt. Videre skal det kontrolleres at varene kun selges i tråd med alkohollovens regler, jf. alkoholloven § 1-4 bokstav c.

Kommentarer til de enkelte bestemmelser*Alkoholforskriften*

I forslaget til kapittel 4 er det konsekvent benyttet ...*høyst 4,7*.... med unntak av forslaget til § 4-2 annet ledd hvor det benyttes ...*over 4,7*... Vi foreslår at dette endres i samsvar med resten av kapitlet.

Engrosforskriften

Forslaget til § 5-1 andre ledd bygger på en ren henvisning til enkelte bestemmelser i særavgiftsforskriften ...*gjelder tilsvarende for engrossalg av varer som det er betalt særavgift for*. Vi foreslår at henvisningen til saf. § 5-5 enten omfatter hele bestemmelsen eller en henvisning til de

bokstavene som er relevante ved en registrering. Ved utarbeidelse av registeret trenger tollregionen i praksis flere opplysninger enn vandelsattest el. for å kunne gjennomføre dette uten bruk av for store ressurser.

Dersom det henvises generelt til saf. § 5-5 foreslår vi at engrosforskriften § 5-1 siste ledd avslutningsvis modererer henvisningene til saf. for eksempel ved *...så langt det passer og ikke annet er bestemt*. Ved å tilpasse bestemmelsen på en slik måte vil det være de relevante opplysningene som kreves fremlagt. En slik passus vil etter vår oppfatning også gjøre at de andre bestemmelsene kan tolkes i tråd med formålet, dvs. at kontrollen med de alkoholpolitiske interesser kan gjennomføres. Vi er imidlertid innforstått med at en slik passus også kan skape uklarheter med hensyn til rekkevidden, men antar dette kan avhjelpes ved at det fra vår side gis rundskriv hvor tidligere praksis fra bevillingsmyndighetene vedrørende kontroll osv. fremgår.

Det er kun bestemmelser knyttet til vandel- og vandelsvurdering som videreføres ved §§ 5-1 og 5-2. Når det gjelder kravet til forsvarlig oppbevaring følger dette for tilvirkerne av forskriftsforslaget kap. 2. Denne bestemmelsen kommer i tillegg til særavgiftsforskriften § 5-7 og forstås fra vår side som et vilkår for bevilling. Dette området faller utenfor tollvesenets kontrollområde. Imidlertid er det ikke gitt tilsvarende spesialregler knyttet til engrosbevillingen generelt. For importørens del vil dette være dekket av særavgiftens § 5-7, mens det for de rene grossister ikke er oppstilt krav til lager. Dersom det er ønskelig med en slik regulering bør dette fremkomme av alkoholforskriften, på tilsvarende måte som for tilvirkerne.

Når det gjelder § 5-2 fremstår det som noe uklart hvorfor tilvirkere må reguleres spesielt og ikke importører. Importørens rett til engrossalg følger direkte av § 1-4 c. Slik vi ser det skal også alle tilvirkere være registrert som avgiftspliktige, og at det nettopp er forskjellen mellom tilvirkere og importører som bortfaller ved den nye ordningen. At vandelsvurderingen skjer i forbindelse med bevillingen som gis i forkant for registreringen av tilvirkerne, endrer ikke deres status som registrert avgiftspliktig virksomhet. Vi finner det derfor ikke nødvendig med en slik presisering som § 5-2 innebærer, og da særlig med bakgrunn i at regelverket blir svært fragmentert, og fra en pedagogisk vinkling ikke særlig hensiktsmessig.

Dersom det likevel er nødvendig med en egen bestemmelse for tilvirkerne, foreslår vi at tilsvarende presisering tas inn for importørene. Når det gjelder henvisningene til særavgiftsforskriften § 5-9 i engrosforskriften § 5-2, bør denne være med uansett, men etter vår oppfatning bør den innarbeides slik at det eksplisitt fremkommer at tilvirkerne skal kunne kontrolleres av Tollvesenet på lik linje med importørene. Dette kan for eksempel gjøres ved at det også her henvises eksplisitt til vandelskravet i særavgiftsforskriften § 5-3, slik at det ikke kun er tilstrekkelig bevilling som skal kontrolleres.

Forskrift om særavgifter

Avgiftsplikten for alkoholholdige drikkevarer omfatter alle drikkevarer som inneholder mer enn 0,7 volumprosent alkohol, dvs. at tilvirkere må registreres hos Tollvesenet dersom slike vare skal produseres. I forslaget § 5-1 ny bokstav f oppstilles en registreringsplikt for importører av varer som inneholder over 2,5 volumprosent alkohol. Dvs. at i henhold til de generelle bestemmelsene er det ikke oppstilt et krav om registrering for virksomheter som importerer varer med alkoholinnhold mellom 0,7 tom 2,5 volumprosent. I forslaget til ny § 3-2-3 oppstilles det imidlertid krav om registrering også for disse produktene. Vi kan ikke se at det er regulert en form for tillatelse til innførsel av disse produktene og foreslår at registreringsplikten og den særskilte innførselsbestemmelsen samordnes. Fra vår side er det hensiktsmessig å kreve registrering for alle

importører av avgiftspliktige alkoholholdige drikkevarer, dvs. alle varer med innhold av mer enn 0,7 volumprosent alkohol. Registreringsplikten blir dermed lik for produsenter og importører. Uansett bør grensen være lik for import og innenlands produksjon, jf. også EØS-avtalen. Dersom tidligere bevillingsregelverk skal videreføres, dvs. registreringsplikt kun for importører av produkter med innhold over 2,5 volumprosent alkohol bør dette komme klarere frem i forskriftsteksten.

Når det gjelder forslaget til § 5-5 kan vi ikke se at det pr. i dag gis noen form for konsesjon i henhold til alkoholregelverket.

I forslaget til nytt annet ledd i særavgiftsforskriften § 5-6 er det kun dersom det ikke foreligger tilstrekkelig god vandel, eller at forpliktelsene i henhold til **særavgiftsforskriften** ikke er overholdt virksomheten kan avregistreres. Vi er i tvil om denne formuleringen er tilstrekkelig dersom importør eller grossist bryter for eksempel forbudet mot alkoholreklame. Forbudet mot alkoholreklame fremkommer ikke av denne forskriften, og vi er usikre på hjemmelens rekkevidde knyttet til dette. Dette har også sammenheng med hvilke opplysninger sosial- og helse myndighetene kan utlevere, se nedenfor vedrørende taushetsplikt.

Taushetsplikt

I henhold til lov om særavgifter kan Tollvesenet får opplysninger fra politiet, skatteetaten og mattilsynet uten hinder av taushetsplikten. Det er imidlertid i forslaget ikke sagt noe om opplysninger fra sosial- og helsedirektoratet som fortsatt er bevillingsmyndighet for tilvirkerne. Det er etter vår oppfatning en forutsetning for den arbeidsfordeling som er valgt at bevillingsmyndigheten og Tollvesenet har gjensidig mulighet til å utveksle informasjon. Ikke minst for å sikre likebehandling av importører og produsenter i forhold til bl.a. vandelsvurdering av søkerne.

Utteksling av taushetsbelagt informasjon er ikke minst viktig også ved overføringen av arbeidsoppgaver fra sosial- og helsedirektoratet til Tollvesenet ved oppstart av registreringsordningen 1. juli 2005. Vi ber derfor om at det sikres at slik informasjon kan utveksles uten hinder av taushetsplikten.

Administrative konsekvenser

I henhold til Inst. O. nr. 19 (2004-2005) er det presisert at kontrollen med grossister og importører av alkoholholdig drikk ikke skal svekkes når bevillingsordningen avvikles. Det foreslås under høringsnotatets pkt. 5.3.6 side 38, at bestemmelsene i særavgiftsforskriften § 5-9 utvides til også å omfatte kontroll med de foreslåtte vandelskravet i forskriften § 5-3-tredje ledd er oppfylt

Da det fortsatt fremstår som noe uklart hvilke oppgaver som skal overføres Tollvesenet i forbindelse med de foreslåtte endringer, er det vanskelig å tallfeste den nødvendige ressursbruken knyttet til utvidelsen av arbeidsoppgavene eksakt. Når det gjelder etableringskostnadene i forbindelse med overføringen av oppgaven til Tollvesenet er disse høyst usikre, da forslaget ikke sier noe om hvilken overgangsordning som skal velges.

Alle tollregionene finner det vanskelig å forutsi omfanget av de nye oppgavene nøyaktig. Ordningen vil medføre nye kontrollobjekter og derav øket saksbehandling. De nye kontrollobjektene må kontrolleres med hensyn til vareflyten. I tillegg må vareflyten kontrolleres hos de som er registrerte avgiftspliktige for alkoholholdige drikkevarer. Ved å ta utgangspunkt i dagens ressursbruk hos bevillingsmyndighetene, og at arbeidsoppgavene skal fordeles på seks regioner antas det at kontrollnivået kan opprettholdes på dagens nivå ved tilførsel av 5 årsverk.

Merarbeidet knyttet til registrering av importører og grossister er antatt samlet å innebære merarbeid tilsvarende ett årsverk. Det er i den forbindelse som sagt ikke tatt hensyn til etableringskostnadene.

Direktoratet vil avslutningsvis under dette punktet henvide til Ot.prp.86 (2003-2004) punkt 7.4 (side 110), hvor det sies at dersom Tollvesenets kontrollopgaver utvides og dette medfører økte kostnader, så vil Finansdepartementet og Arbeids- og Sosialdepartement i forbindelse med iverksettingen, foreslå nødvendige tiltak. Vi foreslår på bakgrunn av dette at Tollvesenet tilføres seks årsverk til normal drift, og at finansieringen av etableringen fastslås når det er klart hvordan overgangsordningen blir.

Overgangsbestemmelser

Høringsforslaget har ikke behandlet spørsmålet om overgangsbestemmelser. Slik vi ser det er det her flere alternativer.

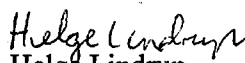
Det enkleste ville etter vår oppfatning være at Tollvesenet viderefører de tillatelser/bevillinger som eksisterer pr. i dag. Dette innebærer at registrerte importører kun får informasjon om at endringer av betydning for tillatelsen nå skal meldes til Tollregionen. For de rene grossistenes del vil det måtte gjøres en overføring av informasjon fra Sosial- og helsedirektoratet til den enkelte tollregion. Det vil på denne måten ikke måtte behandles søknader om registrering annet enn for nyetablerte virksomheter, og ikke tidligere registrerte importører.

Vi er imidlertid i tvil om en slik videreføring av systemet vil være forenlig med ønsket om en ny ordning, som skal tre i stedet for bevillingsordningen. Alternativt kan den enkelte virksomhet få informasjon om hvilke opplysninger som legges til grunn, med informasjon om plikt til å melde de nødvendige endringer innen et gitt tidspunkt. Alle virksomhetene vil da måtte gi en tilbakemelding, og tollregionene vil på bakgrunn av denne informasjonen kunne registrere virksomhetene.

Det er også mulig å kreve at alle virksomheter innen et gitt tidspunkt skal ha søkt, og fått innvilget søknad om registrering. Det vil si at Tollvesenet må behandle alle registreringer som nye, og på den måten gjennomføre en fullstendig dokumentkontroll også av virksomheter som er registrert pr. i dag. Vi kan av ressurs hensyn ikke anbefale en slik løsning, da det fra vår side antas at dagens bevillinger er gitt med bakgrunn i at vilkårene er oppfylt. En fornyet behandling vil da være unødvendig.

Med hilsen

Marit Wiig
toll- og avgiftsdirektør

Helge Lindrup
fung. avdelingsdirektør